

Już 110 tysięcy chorych na cukrzycę w województwie śląskim

INFORMACJA PRASOWA

W środę, 27 czerwca obchodzimy Światowy Dzień Walki z Cukrzycą, ogłoszony w 1991 r. przez Międzynarodową Organizację Diabetyków przy WHO. W naszym województwie w ubiegłym roku 110 tys. dorosłych pozostawało pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej z powodu cukrzycy, gdy rok wcześniej było ich 103 tys. - wynika z danych Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

- Dane statystyczne dotyczące zachorowań na cukrzycę, które zbieramy, są bardzo niepokojące. Jednoznacznie wskazują, że z roku na rok wzrasta liczba osób chorych. Wzrasta też liczba zgonów z tego powodu, do tego w naszym regionie wskaźniki zgonów są wyższe niż w całym kraju. W województwie śląskim umiera co roku na cukrzycę od 15 do nawet 18 osób rocznie na 100 tys. mieszkańców, gdy w skali całego kraju 13 osób na każde 100 tys. mieszkańców - zwraca uwagę Ryszard Majer, dyrektor Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach. - Potrzebna jest pilna poprawa działań profilaktycznych i z zakresu oświaty zdrowotnej, aby doprowadzić do wcześniejszego wykrywania cukrzycy i zahamowania fali powikłań tej choroby. Tym bardziej, że według szacunków aż 40 proc. chorujących nie wie dziś o swojej chorobie - mówi dyrektor ŚCZP.

Cukrzyca w województwie śląskim

W województwie śląskim obserwujemy znaczny wzrost liczby chorych na cukrzycę - wynika ze statystyk gromadzonych przez Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego. W 2006 r. chorowało 110 tys. dorosłych osób (w tym u 10 tys. pacjentów stwierdzono chorobę po raz pierwszy), gdy w 2005 r. mieliśmy 103 tys. chorych, a w 2004 r. chorowało 96 tys. osób (zob. tabela 1 a). W przypadku dzieci i młodzieży do 18 lat również obserwujemy wzrost liczby chorych: 1231 osób w 2006 r. (w tym 219 chorych u których cukrzycę zdiagnozowano po raz pierwszy), 1143 w 2005 i 1064 osób w 2004 r. (zob. tabela 1 b)

Wzrasta też liczba osób leczonych insuliną, w roku 2004 leczonych ogółem insuliną było 29,6 tys., w roku 2005 już 32,6 tys. a w roku 2006 - 34,6 tys.

Wzrasta liczba pacjentów hospitalizowanych z powodu cukrzycy typu II z 5,3 tys. w 2001 roku do 5,9 tys. w 2005 roku. Natomiast maleje liczba hospitalizowanych na cukrzycę typu I z 3,9 tys. w 2001 roku do 3,5 tys. w 2005 roku.

W ostatnich latach zatrudnienie lekarzy specjalistów w zakresie diabetologii utrzymuje się na podobnym poziomie: 2003 - 39 osób, 2004 - 39, 2005 - 37, 2006 - 42.

Co roku w naszym województwie na cukrzycę umiera od 700-800 osób, w całej Polsce jest to 5-6 tys. zgonów. Jak pokazują statystyki Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, współczynnik zgonów województwie śląskim liczony na 100 tys. ludności od lat jest wyższy niż współczynnik dla Polski.

Z powodu cukrzycy w Polsce umiera co roku na każde 100 tys. mieszkańców 13 osób, gdy w województwie śląskim umiera od 15 do nawet 18 osób rocznie na 100 tys. mieszkańców (zob. tabela 2)

Co to jest cukrzyca

Cukrzyca jest przewlekłą chorobą metaboliczną, której podstawowym objawem jest podwyższony poziom cukru (glukozy) we krwi. Cukrzyca nieleczona lub niewłaściwie leczona jest jedną z głównych bezpośrednich i pośrednich przyczyn inwalidztwa oraz wczesnej umieralności, prowadzi też do przewlekłych powikłań wśród których są m.in. choroby układu sercowo-naczyniowego, a także choroby stóp, często kończące się amputacją kończyny.

Cukrzycę dzieli się na następujące podstawowe typy (najpowszechniejsze z nich to typ I i II) :

Cukrzyca typu I, zwana także cukrzycą młodzieńczą bądź insulinozależną, wywołana jest zniszczeniem komórek beta trzustki, odpowiedzialnych za produkcję i wydzielanie insuliny (insulina to hormon obniżający poziom cukru we krwi). Ten rodzaj cukrzycy występuje częściej u ludzi młodych (ale nie tylko) oraz u dzieci. Spośród chorych na cukrzycę, na typ I choruje 15 - 20 proc. chorych. Jedynym możliwym leczeniem tej choroby jest podawanie insuliny oraz właściwe odżywianie i wysiłek fizyczny.

Cukrzyca typu II, cukrzyca dorosłych, insulinoniezależna, to rodzaj cukrzycy gdzie przyczyną podwyższonego poziomu cukru nie jest brak insuliny, ale jej nieprawidłowe działanie w organizmie (oporność na działanie insuliny). Najczęściej cukrzyca typu II towarzyszy otyłość oraz bardzo często nadciśnienie tętnicze. Ten rodzaj cukrzycy występuje najczęściej u ludzi starszych. Około 80 - 85 proc. wszystkich pacjentów z cukrzycą stanowią chorzy na cukrzycę typu II. Początkowo leczenie tej choroby opiera się na stosowaniu odpowiedniej diety, dostosowanego do możliwości chorego wysiłku fizycznego oraz doustnych leków hipoglikemizujących (przeciwcukrzycowych). Wszyscy jednak chorzy na cukrzycę typu II wymagają po pewnym czasie trwania choroby leczenia insuliną. Pewna grupa osób młodych, poniżej 35 roku życia, cierpi na odmianę cukrzycy typu 2 - MODY (maturity onset diabetes of the youth).

Cukrzyca ciężarnych to cukrzyca po raz pierwszy rozpoznana w ciąży i występująca do momentu urodzenia dziecka. W grupie kobiet z cukrzycą ciężarnych istnieje wyższe ryzyko zachorowania w przyszłości na cukrzycę w porównaniu z kobietami bez tego powikłania. Leczenie tej postaci cukrzycy powinno być prowadzone tylko w wyspecjalizowanych ośrodkach ginekologiczno-diabetologicznych.

Cukrzyca wtórna to najbardziej zróżnicowana etiologicznie grupa cukrzyc, które łącznie stanowią około 2-3 proc. wszystkich postaci cukrzycy w Europie i Ameryce Północnej. Charakterystyczne dla tej postaci są współistniejące z cukrzycą inne zaburzenia lub zespoły chorobowe.

Objawy cukrzycy

Wśród typowych objawów cukrzycy, które powinny wzbudzać nasz niepokój, są: szybka utrata masy ciała, zwiększona ilość oddawanego moczu, zwiększone pragnienie, osłabienie, senność. Stopień nasilenia tych objawów zależy od typu cukrzycy i czasu trwania choroby oraz predyspozycji osobniczych. W przypadku takich objawów należy zgłosić się do lekarza, by wykonać badania laboratoryjne.

W Polsce 2 mln osób choruje na cukrzycę, a 4 mln osób żyje z objawami wskazującymi na możliwe zapadnięcie na tę chorobę w najbliższej przyszłości - wynika z danych Ministerstwa Zdrowia. Szacuje się, że około 40 proc. chorych w Polsce w ogóle nie wie o swojej chorobie. Pacjenci zgłaszają się do lekarza, gdy jest ona już bardzo zaawansowana. U 25 proc. pacjentów stwierdza się powikłania cukrzycowe.

Tabela 1 (a)

Chorzy na cukrzycę w wieku 19 lat i więcej, będący pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (rodzinnego) w województwie śląskim w latach 2004-2006						
Rozpoznanie (kod rozpoznania wg ICD10)	2004		2005		2006	
	Osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (stan w dniu 31 XII)	w tym osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w roku sprawozdawczym	Osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (stan w dniu 31 XII)	w tym osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w roku sprawozdawczym	Osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (stan w dniu 31 XII)	w tym osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w roku sprawozdawczym
liczby bezwzględne						
Cukrzyca E10-E14	96024	10303	102899	10668	110069	10133
w tym :leczeni insuliną	29655	3089	32577	3018	34581	3073
współczynniki na 10 000 ludności						
Cukrzyca E10-E14	264,3	28,5	281,3	29,3	299,5	27,6
w tym :leczeni insuliną	81,6	8,5	89,0	8,3	94,1	8,4
Uwaga: współczynniki obliczono do ludności w wieku 20 lat i więcej						
Źródło: Ośrodek Analiz i Statystyki Medycznej Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach, na podstawie sprawozdania Mz-11-roczne sprawozdanie o działalności i zatrudnieniu w podstawowej ambulatoryjnej opiece zdrowotnej						

Tabela 1 (b)

Cukrzyca dzieci i młodzieży w wieku 0 - 18 lat będących pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (rodzinnego) w województwie śląskim w latach 2004 - 2006				
Rozpoznanie (kod wg ICD 10)	Razem osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (stan w dniu 31.XII)	Z kolumny 1 osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym	Razem osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (stan w dniu 31.XII)	Z kolumny 1 osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym
	liczby bezwzględne		wskaźniki na 10 000 ludności	
2004				
Cukrzyca E10-E14	1064	204	10,0	1,9
2005				
Cukrzyca E10-E14	1143	191	11,1	1,8
2006				
Cukrzyca E10-E14	1231	219	12,4	2,2
Uwaga: współczynniki a obliczono dla ludności w wieku od 0 do 19 lat				
Źródło: Ośrodek Analiz i Statystyki Medycznej Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach, na podstawie na podstawie sprawozdania Mz 11- roczne sprawozdanie o działalności i zatrudnieniu w podstawowej opiece zdrowotnej				

Tabela 2

Zgony z powodu cukrzycy (e10-e14) w Polsce i w województwie śląskim				
Lata	Polska		Śląskie	
	liczby bezwzględne	na 100 000 ludności	liczby bezwzględne	na 100 000 ludności
2000	5190	13,4	752	15,5
2001	5060	13,1	874	18,1
2002	5126	13,4	811	17,1
2003	5226	13,7	722	15,3
2004	5078	13,3	822	17,5

Źródło: Ośrodek Analiz i Statystyki Medycznej Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach na podstawie danych GUS

* * *

Przy wykorzystaniu powyższej informacji prasowej, prosimy o podanie źródła: Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach

Dodatkowe informacje: Robert Grzesiński, Ośrodek Nadzoru Medycznego, Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach, tel. (32) 253-04-26 oraz 28, wew. 125, kom. 694 465 516

Katowice, 25 czerwca 2007

Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego
ul. Dworcowa 17, 40-012 Katowice

Tel. centrali (32) 253-04-26 do 28, Fax 253-04-27; E-mail: prasa@sczp.gov.pl
(Informacja Prasowa Nr 15/2007)